

**MEDBORGERLIG
SAMLING**

STOCKHOLMSPROGRAMMET

Medborgerlig Samlings program för Stockholms stad
(Version1)

Antaget den 4 oktober 2020

Avsnitt 5 Stadsplanering och byggande

Stadsplanering och byggande

Bevara Stockholms skönhet och historiska värden, men låt samtidigt staden fortsätta att utvecklas. Servicen och utbudet av arbetsplatser, kultur och handel i ytterstaden måste förbättras. Förtäta där och bygg ihop de yttre stadsdelarna med eftertanke.

Vi anser

- Bygg om närförorterna till riktig, tät innerstad
- Gör om övriga förorter till riktiga stadsdelar
- Kapa byggkostnaderna och öka byggandet

Det här fungerar inte i Stockholm idag

Den nuvarande glesa bebyggelsen närmast utanför innerstan är ett oerhört slöseri med värdefull mark. Den innebär att stockholmarna idag - förutom att betala världens närapå högsta skatter - genom höga kostnader och avgifter måste finansiera mer vidsträckta gatu-, vatten-, avlopps-, el- och fjärrvärmenät än befolkningen i andra huvudstäder. Dessutom tvingas stockholmarna tillbringa mer tid med pendling än i många andra jämnstora europeiska städer med tätare struktur. På grund av dålig stadsplanering får stockholmarna alltså mindre tid och pengar över jämfört med andra européer. Servicen och utbudet av arbetsplatser, kultur och handel i närförorterna är också långt sämre än i många andra storstäder just därför att bebyggelsen är så gles. Vår levnadsstandard och livskvalitet är alltså sämre än i många av de städer Stockholm konkurrerar med - helt i onödan!

Dessutom är Stockholm idag högst medvetet byggd som en segregerad stad där medborgarnas livskvalitet och tillgången till service varierar mycket mellan olika stadsdelar. Det är en effekt av årtionden av politik som också skapat utsatta områden där många boende inte längre känner sig trygga. De funktionsseparerade, misslyckade modernistiska förorterna liknar i vissa avseenden isolerade, nedgångna industrisamhällen på landsbygden. De har inte mycket gemensamt med en modern europeisk storstad. Bebyggelsen i dessa flerbostadsområden består inte sällan av glest placerade, uniforma lägenhetshus av typen "fyrkantiga sockerbitar i park", där när servicen är reducerad till en Seven-Eleven butik och en pizzeria.

Akut bostadsbrist, höga hyror och fastighetspriser, trafikköer och långa pendlingsavstånd gör inte bara att stockholmarnas livskvalitet och levnadsstandard är väsentligt lägre än vad den borde vara. De faktorerna är också ett stort hinder för näringslivets kompetensförsörjning och för stadens utveckling och tillväxt.

MED föreslår

Medborgerlig Samling anser att reglerna för stadsbyggnad måste moderniseras och liberaliseras. Det krävs ett nytänkande på många områden. Tillsammans med Stockholmsprogrammet presenterar vi det fristående framtidsdokumentet Stockholm 2050 – en vision. Vi bjuder in alla stockholmare till en diskussion om hur det borde vara att bo och leva i Stockholm.

Stockholm växer och allt fler väljer att bosätta sig här. Stockholm ligger i en närmast unik sjö- och havsnära skärgårdsmiljö. Vi vill se till att bevara Stockholms skönhet och historiska värden samtidigt som staden ska fortsätta utvecklas. Det är särskilt viktigt att staden planeras så att den blir trygg, säker och barnvänlig. Den ska vara tillgänglig för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Miljön ska också utformas så att den inte inbjuder till brottslighet. Vi vill stoppa den nuvarande negativa spiralen genom att prioritera invånarnas grundtrygghet. Höga krav på kvalitet, estetik och variation måste ställas på de aktörer som bygger. Många gånger är det lämpligt att pröva att dela upp byggandet av ett nytt stadskvarter på flera olika aktörer för att få ökad konkurrens och en önskvärd variation. Nya husfasader får gärna vara dekorerade och även hämta inspiration från byggnader som uppfördes före funktionalismens genombrott 1930.

Stockholms skyline ska respekteras och utvecklas med höga arkitektoniska och estetiska ambitioner. Staden måste lägga ner mycket större omsorg än idag på utformningen av gatumiljön. Stadsmiljön måste utformas med hänsyn till klimatet och vara i framkant i världen när det gäller teknik, innovation och nytänkande. Stadsbyggnadsapparaten måste på ett helt annat sätt än idag vara observant och reagera på förändringar i det omgivande samhället. Staden måste ha en förmåga att hantera de dagliga stadsbyggnadsfrågorna mycket väl utan att förlora den långsiktiga utvecklingen ur sikte - "lös i det lilla men ha grepp om det stora". Staden behöver lyssna bättre på medborgarinitiativ och ha en kontinuerlig dialog med stockholmarna om hur staden ska se ut för att undvika låsningar som i fallen Slussen och Nobel Center.

Medborgerlig Samling vill bygga mer riktig innerstad runt den nuvarande innerstan. Stockholms nuvarande innerstad ska vara en viktig modell för den angränsande ytterstadens utveckling vad gäller estetik, tydlighet, funktion och trygghet. Bostäder ska blandas med kontor, affärer och lokaler för hantverksföretag och andra verksamheter. Längre ut bör de yttre stadsdelarna varsamt förtätas och byggas ihop med varandra och med den nya innerstan. Nya villastäder bör byggas längre ut i Stockholms ytterområden.

Stockholms stad kan medverka till att byggkostnaderna kraftigt sänks ner mot normala europeiska nivåer genom att motverka den oligopolliknande situationen på byggmarknaden. Dessutom måste plan- och bygglagens regler ändras så att byggandet av bostäder, kontor, och lokaler för butiker, industri- och hantverkslokaler, skolor, förskolor och andra verksamheter blir ett riksintresse med hög prioritet. Det måste tydligt anges i lagen att huvudregeln är att all obebyggd mark i anslutning till tätorter får bebyggas. Vidare måste byggreglerna ändras vad gäller krav på dagsljus i lägenheter, så att ordinär sluten kvartersbebyggelse åter blir möjlig. Kravet på handikapptoalett i varje bostad är onödigt och slopas. Det är riksdagens och regeringens sak att ordna detta. I slutänden leder de åtgärderna till att tillgången på prisvärda bostäder och lokaler ökar i Stockholm.

Staden måste ta större hänsyn till näringslivets behov och i samverkan ta fram nya och ändrade

detaljplaner och generösare bestämmelser om bygglov för näringsfastigheter. Både bostäder och lokaler måste byggas!

Dessutom ska staden se till att öka byggandet och kapa hyror och nybyggnadspriser genom att

- säkerställa en jämn och mycket god tillgång på byggbar mark nu och långt in i framtiden,
- avstå från egna miljökrav för byggnader utöver de nationella,
- snabba på planprocessen,
- fördela byggrätterna på ett transparent sätt mellan olika byggaktörer och öka konkurrensen mellan dem.
- snabba på och effektivisera bygglovsprocessen. Prova en separation av bygglovshanteringen i två delar, en teknisk/juridisk och en estetisk.

Staden bör inte onödigtvis försvåra för privatpersoner som vill investera i nya flerfamiljsfastigheter. Genom att bygga en tätare stad med prisvärda bostäder blandade med arbetsplatser verkar vi också aktivt för att de som står vid sidan av det svenska samhället får stöd i sin integration.

Medborgerlig Samling anser att rörligheten på bostadsmarknaden måste öka och hyresmarknaden liberaliseras för att råda bot på dagens bostadsbrist och felaktiga prisstrukturer. Ett målmedvetet arbete med lagändringar i riktning mot marknadsanpassade hyror är nödvändigt. Samtidigt bör spärrar mot höga, snabba hyreshöjningar införas i innerstan under en övergångsperiod.

BLI MEDLEM

Ansök om medlemskap genom att swisha **din e-post, kommun och postnummer** i meddelandefältet till **123 40 29 088**.
Medlemskapet kostar 250 kr per kalenderår.

Blir du medlem mellan oktober-december så ingår medlemskap även för nästa kalenderår.

Använd nedanstående QR-kod för enklare betalning

Swish. Betala enklare.

Engagera dig i MED. Dina erfarenheter och ditt engagemang behövs för att vitalisera vår demokrati.